

Universitätsbibliothek Wuppertal

Aeli Donati qvod fertvr commentvm Terenti

Evgraphi commentvm continens

Donatus, Aelius

Lipsiae, 1908

Phormio V

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1594](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1594)

TVA REFERT quid tibi prodest? cui subiungitur MAGNI DE-
726 *MIPHO hoc est: magni refert.* — 14 *MVLIER MVLIERI MAGIS*
CONGRVIT feminae femina magis poterit persuadere.*

α* [3] partes enim uirorum uiros, feminarum feminas, ut docet
Horatius (?), agere conuenit.

V.

1.

- 728 1 QUID AGAM QVEM <MIHI> MISERA AMICVM INVENIAM
haec scaena est, quae soluit errorem. *anus quoque* Sophrona 5
egreditur: comperto, quod excludi habet a nuptiis puella,
quaerit auxilium: inuenit senem patrem et narrat, quem-
admodum res gestae sint, et se ab hoc facto, quod puella
nupserit, excusat per ueniale statum, quod *hoc* quod
730 factum sit necessitate sit factum. — 3 *NAM VEREOR ERA* 10
NE OB MEVM SVASVM INDIGNA INIVRIA AFFICIATVR uehementer
pertimesco, ne Philumena propter meum consiliū graui
732 *afficiatur iniuria.* — 5 *NAM QVAE HAEC ANVS EST* ordo:
quaenam haec anus est? Virgilius (*Georg. IV 445*) 'nam
quis te, iuuenum confidentissime' pro quisnam. — QVOD 15
VT FACEREM EGESTAS ME LMPVLIT hic est tota illa purgatio,
quod inopia fecit, ut puellam illam in matrimonio collo-
caret, cum firmas nuptias esse crederet, quod absente patre
filius duxisset uxorem. quamquam temptat etiam quandam
734 compensationem, cum dicit 7 VT CONSVLEREM VITA VT IN 20
735 *TVTO FORET hoc est: feci, sed et profui.* — 8 *NISI ME ANIMVS*
FALLIT AVT PARVM PROSPICIVNT OCVLII duobus modis con-

3 femina feminae α || 5 <in> hac α | soluit] solū (*post errorem α codd.* | errorem <continet> *male suppl. G* | Sophrona *ante* quae α || 6 *compto G*, *patiens α* | *habeat α* || 9 *exclusam α* | *quod 1.*] quia α || 11 *suasum <solacium indigne> indigna G* (*gloss. et var. lect.*) || 14 *est*] ut α || 15 *quod om. G* || 16 *compulit G* | *praerogatio l* || 17 *illam om. G* | *in om. l α* || 19 *uxorem duxisset α* || 20 *vt 1.*] ut id *l* | *uitā G α* || 21 *hoc — profui W.*: hic enim fecisset et profui *G*, . . . est profui *l* || 22 *contemptam G α*

- ceptam ueritatem tenemus: dum et oculi prospiciunt et
 animus per pupillas integer foras mittitur, ne uisus aliquo
 740 errore fallatur. — **13** ESTNE HIC STILPHO cognitum do-
 minum eo nomine appellauit, quo apud uillam. *sed quoniam*
in ciuitate nunc est, ubi hoc nomine dicebatur, Chremes 5
scilicet, idcirco nomen negauit metuens, ne uxor sua hoc
 possit agnoscere. denique admonet, ut a foribus paululum
 746 concedat et non iam se hoc nomine appellet. — **19** EFFV-
 747 TIRETIS uerbose aliquid diceretis. — **20** ISTOC POL NOS
 TE INVENIRE MISERAE NVMQVAM POTVIMVS haec causa est, 10
 cur te non potuimus reperire, quod hoc nomine nuncu-
 749 paris. — **22** MISERAM ME interrogata Sophrona anus 'ubi
 illae sunt?', quasi doliturus dominus esset, cum audisset
 uxorem mortuam, prius gemitum commodauit, cum ille
 accepturus aliter sit: quippe leuabitur cura, ne duae uxores 15
 750 in una ciuitate sint. — **23** EX AEGRITVDINE MISERAM MORS
 CONSECUTA EST breuiter et casus et causam ostendit. —
 751 **24** EGO AVTEM CVM ESSEM ANVS IGNOTA EGENS DESERTA hic
 iam purgatio est illa ueniali statu posita, cum dicit ne-
 cessitate factum, quod 'anus' fuerit, quod 'egens', quod 20
 'ignota', et tamen non admodum male *consuluerit*, cum
 adulescenti et diuiti dederit, de quo dixit **26** HARVM QVI
 754 EST DOMINVS AEDIVM.* — **27** QUID AIS miratur potius
 quam interrogat: id enim audiuit, quod fieri per uota
 757 cupiebat. — **30** QVAM SAEPE FORTE TEMERE EVENIUNT QVAE 25
 NON AVDEAS OPTARE frequenter obtinentur per casum atque
 fortunam quae uix optare quis audeat. *nam modo inueni*
 α*[23] multo enim honestius aliquam personam interdum aut
 ab officio aut a negotio designare quam puro nomine.

1 et 2.] cum β || 2 per pupillas] pupulos l, populi G |
 integer post mittitur α || 3 cognitum dominum] Chremetem α ||
 4 appellat α | quo W.: quod *codd.* | uillam] Lemnum <uocabatur> α | sed Zeune: et l, fuit G || 6 <qui> idcirco α | hoc om. G ||
 7 posset agnoscere <quae morabatur athenis> α || 8 hoc] eo G ||
 11 cur] quare G || 13 illa est *codd.* | dolens l | dominus esset
 W.: dñs G, dñe α, om. l || 15 cura ñ G, ... an l || 20 ignota
 ... egens G || 21 cum om. G || 23 AIS non est Ter. || 26 obti-
 nentur] obtingunt ea α || 27 exoptare l (*recte?*)

- filiam nuptam cum eo, cum quo esse cupiebam, et eam diligere, quod quidem magna nos cura et opera ut fieret laborabamus; at nunc sine cura nostra sola haec anus cuncta*
 762 *complevit. — 35 NVNC QUID OPVS FACTO SIT VIDE nunc scies, quid votis maximis petamus. quasi admonet senem, uti*
 764 *prospiciat filiae, quod adolescentuli pater iracunde ferat filium suum duxisse uxorem se absente. — 37 SED PER DEOS ATQVE HOMINES ut retorquere aniculae posset silentium, ne aliqui eius esse filiam agnoscerent, per deos atque*
 765 *homines rogat potius quam terret. — 38 NEMO EX ME IO SCIBIT docta responsio: nostri etenim silentii promissio esse debet. res enim alio pacto fortasse possit agnosci: quod in nobis est, nostram taciturnitatem debemus polliceri.*

2.

- 766 **1** *NOSTRAPTE CVLPA FACIMVS VT MALOS EXPEDIAT ESSE* haec scaena uerba tenet Demiphonis reuertentis, postea-
 quam argentum datum est: 'nostra ipsa culpa facimus, uti mali malos esse cupiant, dum nobis in bonitate per-
 768 *seuerare cupimus'. — 3 ITA FVGIAS NE PRAETER CASAM QVOD AIUNT in proverbio hoc est 'cum fugias, non ante casam, sed in casam': etenim stultum est cum auxilium*
 771 *auxilium tuae domus debes petere, non alienum. — 6 PLANISSIME HIS NVNC PRAEMIVM EST QVI RECTA FACIUNT PRAVA sine dubio namque munus ac praemium his datur, qui, cum sint mali, <e> rectis prava faciunt, cum nos benigni uolu-*
 773 *mus esse et postulata concedimus. — 8 MODO VT HOC CON-*

2 opere l G, corr. W. | laboramus G || 7 sine cura nostra om. l || 4 nunc scies W.; nescies l G || 5 quod G | maxime l | petebamus G | monet <anus> ut senex α || 6 <et> quod G, quia α | fert iracunde eum se absente uxorem duxisse α || 7 filium suum ante iracunde G | SED] Et G, At ille α || 9 ne aliquis ... recognosceret l, ne suam filiam quisquam resciscat post terret <aniculam> α || 12 quid l | in W.: id l G || 13 est om. l || 15 reuertent...tea mandatam est argentum l || 20 enim l G || 21 in om. G || 22 alienae α || 23 nunc his G || 24 namque om. l | qui mali sunt & directa prava l || 25 e add. W. | cum] si l || 26 et om. l | concedamus l

SILIO POSSIT DISCEDI ne paeniteret dominum amplius pecuniae datae, terroris aliquid seruus adiecit: uideri suggestum, si modo perseueret, ut ille eandem quam promisit ducat

776 uxorem. — **11** ITA FACIAM VT FRATER CENSUIT mandatorum memor pergere ad uxorem uult, ut eam ducat ad puellam et persuadeat puellae, uti cum uoluntate discedat

778 a uiro. — **13** ARGENTVM INVENTVM EST PHAEDRIAE secum loquitur seruus acta enumerans et quod argentum sit inuentum constituens: 'inuentum est argentum Phaedriae, quod lenoni det: lis nulla proferetur Phormioni, nam Phormio ducturus est uxorem secundum dictum'. sed <si> repetitur

780 argentum? ita **15** IN EODEM LVTO HAESITAS hoc est: pari in re uersaris VERSVRAM SOLVENS* creditorem mutans. cui respondetur 'sed praesens malum in futurum abiit et plagae crescunt: ergo inspice'. his consilium confirmauit, quid facere debeat.

α*[13] (VERSVRAM SOLVES) id est pro calliditate poenas lues. unde uersipellis.

3.

784 **1** AGEDVM VT SOLES NAVSISTRATA FAC ILLA VT PLACETVR NOBIS sicut adsoles, benignitatem tuam praesta, effice, ut placetur nobis, ne se dicat eiectam, sed cedat propria

786 uoluntate. — **3** PARITER NVNC OPERA ME ADIUVAS <ita nunc me adiuuas> opera tua, cum uadis ad puellam per-

787 suasura, quemadmodum ante m<ihi> o<pitulata es, cum a te> rem accepi. — **4** AC POL MINVS QVEO VIRI CVLPA QVAM ME

2 terroris Zeune (cf. Don.): et erroris l, erroris Gα | adiecisse uidetur suggestum sit modo ille perseueret et eandem G || 3 quam] ut α || 5 uult] fratris deliberat α || 6 et] ac l | <ipsa> puellae persuadeat α || 7 est inuentum G || 9 Phaedriae argentum l || 10 proferetur Zeune: -ratur l G | Phormionis G | nam W.: ne G (de l non liquet) || 11 si add. W. || 12 hac (om. est) l | pari in W.: parū Gα, in l || 13 solues α || 14 sed] scilicet l | et] sed l || 15 hic l | confirmatum G || 18 effice om. G || 19 placata nobis sit l (recte?) | cedat W.: credat G, -tur l || 20 ita — adiuuas suppl. W. || 21 persuasura <ut sponte abeat> α || 22 mihi — accepi W.: morē accepit G (de l non liquet)

- DIGNVM EST* facio quidem, sed non tantum quantum me
 788 dignum est facere possum propter uiri culpam, **5** *QVIA*
POL MEI PATRIS BENE PARTA INDILIGENTER TVTATVR *siqui-*
dem ex his praediis bina talenta percipere solebat, † uite uix
 790 *nihil quod afferre.* — **7** *STATIM CAPIEBAT hoc est perpetuo et* 5
coniuncte. — *VIR VIRO QVID PRAESTAT inter uirum et uirum*
 793 *quid interest.* — **10** *PARCE SODES cum uidisset mulierem*
domi forisque iracundia suscitatum — est enim natura mulie-
 rum, uti de uiris querantur, maxime si ipsae diuites sint —
 eam temperare continuo uoluit dicens causam, cum puella, 10
 quam persuasura sit ut discedat, non leue uerborum futu-
 rum esse certamen.
-
- 795 **12** *<EHM> DEMIPHO egreditur* Chremes: recognito, quod
 illa filia sua sit, a Demiphone quaerit, an datum sit
 argentum. quia uidet tamen diuelli uxorem non posse, dicit 15
 non posse abduci, causam ponens quod uterque se diligit,
 et dicit se comperisse, quod illa sit cognata. quantum
 potest, in memoriam reuocare uult signis quibusdam, quo
 Demipho intelligat filiam suam [cognatam] se comperisse,
 803 quoniam confiteri non potest uxore praesente. — **20** *VIDE* 20
<NE IN COGNATAM PECCES uide>, inquit, ne tu in hac <re>
 peccatum cognatae facias, quod occulte intelligi 'filiae tuae'
 807 uoluit. — **24** *ITA ME SERVET IVPITER interrogatus saepius*
Chremes iurciurando uult sibi probatum esse, quod illa
 811 *cognata sit, sicut iam interrogatio designat* **28** *VIN SATIS* 25
QVAESITVM ISTVC ESSE uis concedam tibi, ut hoc quaesi-

1 non et 2 possum (hoc om. G) post culpam α || 3 parta
 <praedia> α || TVTATVR seruat codd. (gloss.) || 4 fort. uir autem nihil
 habebat quod afferret || 7 <id est> interest α | mulierum uidisset α
 8 naturale α || 9 maxime post ipsae G | ipsi α || 11 quam] q̄ G
 ne ... esset G || 13 recognita α || 14 quaerit a demiphone α ||
 15 argentum <quod datum nollet, tamen generaliter dicit abduci
 non posse et hoc prospiciens non aperte hoc loquitur, quod Phor-
 mioni nollet argentum dari. generaliter> tamen α | dicit abduci
 non posse α, abduci G || 17 sit illa α || 18 quo W.: quod codd. ||
 19 cognatam (post esse pro se α) del. W.; gnatam (del. filiam)
 Schoell || 20 quoniam — praesente post 25 designat G || 21 NE —
 uide suppl. W. | tu — peccatum W.: dū hac pett G

- ueris? quid deinde faciemus de 'illa amici filia'? hoc est
 814 de tua, quod uult intelligi. — **31** SIC POL COMMODIVS IN
 OMNES ESSE ARBITROR hoc arbitror rectum factum et circa
 omnes esse utile. ut illa maneat propterea, <quia> liberalis
 est uisa: non enim decebat filio excludi coniugem. — 5
 819 **36** HEVS NE FILII QUIDEM NOSTRI RESCISCANT VOLO ita silen-
 tium huius rei cupio, ut ne filii quidem nostri audiant.

4.

- 820 **1** LAETVS SVM VT MEAE RES SESE HABENT Antipho
 adolescens ignorans, quod comperta sit uxor sua filia esse
 Chremetis, iam non tristis est et secum loquitur fortunas 10
 dicens Phaedriae meliores esse propterea, quod in tali
 cupiditate sit, quam breui opere et parua mercede comple-
 uerit: 'qualescumque' inquit 'meae fortunae sunt, licet tristes,
 tamen propter fratrem lactus sum ex eo, quod ei contigit,
 821 quod desiderauit'. — **2** QVAM SCITVM EST* EIVSMODI IN 15
 ANIMO PARARE CVPIDITATES <hoc> est: quibus mederi facile
 825 possim, cum aduersi forte aliquid contigerit. — **6** QVIN
 SI HOC CELETVR IN METV SIN PATEFIAT IN PROBRO SIEM ita
 826 mihi periculum est semper, quicquid euenerit. — **7** NEQVE
 ME DOMVM RECIPEREM NISI SPES MIHI ESSET OSTENTATA HVIVS 20
 HABENDAE quod Phormio dilationem petiturus sit.
 α*[13] pulchrum et elegans est admodum.

5.

- 829 **1** ARGENTVM ACCEPI TRADIDI LENONI haec scaena iac-
 tantiam Phormionis insinuat, quod consiliis suis quae
 830 uoluerit cuncta compleuerit. — **2** CVRAVI PROPRIA VT PO-
 TIRETVR effeci, ut propriam haberet Phaedria, siquidem 25

2 tua <scilicet> α | uult intelligi] quia aperte non potuit,
 occulte dixit α || 4 quia add. W. || 10 fortunas — esse] laudans
 fortunas phaedriae α || 14 contingit G || 15 huiusmodi G, tales
 α || 16 praeparare G | cupiditates ante in α, om. G | hoc add.
 W. || 17 possit α | aduersum aliquid forte α || 18 celetur <patri>
 G || 21 periturus G, corr. W. || 22 iactationem α || 23 insinuat]
 continet α

- 832 EMISSA EST MANV.* — 4 NAM ALIQVOT HOS SVMAM DIES
 834 hoc est: dilationem petam. — 6 QVO PACTO SATIETATEM AMORIS
 AIT SE VELLE ABSVMERE quemadmodum amorem suum dispo-
 836 nit. — 7 VICISSIM PARTES SVAS ACTVRVS SIS quemadmodum
 tu propter facinus ductae uxoris patrem fugisti, ita etiam
 ille propter meretricem afuturus est rogauitque te, ut cau-
 sam pro se diceres.

α*[1] tribus enim modis fiunt liberi, id est censu, uindicta
 uel manumissione. et censu quidem, quo se redimit capti-
 uus, posito in libra ante magistratus urbis liber efficitur;
 uindicta uero est uirga, qua in conspectu omnium tactus
 absoluebatur; manumissio quoque uerbo uililiber fiebat.

6.

- 841 1 O FORTVNA O FORS FORTVNA haec scaena totum
 soluit errorem, quod puella est cognita, quod conceditur
 Antiphoni. nam Geta seruus narrationem supponit, quae
 docet, quemadmodum cognitio sit effecta. 'fors fortuna'
 euentus fortunae est, 'Fortuna' autem ipsa dea est. —
 844 4 QVIN HVNC HVMERVM ONERO PALLIO saepe dixi istas
 comoedias esse palliatas, ubi personae sint Graecae, ut in
 Eunucho (IV 6, 31) 'attolle pallium'. sunt autem togatae,
 848 ubi personae Romanae sunt. — 8 NVM MIRVM AVT NOVVM
 EST REVOCARE CVRSVM CVM INSTITVERIS quasi quadam con-
 suetudine istuc contigit, uti, cum mali quid deposueris,
 849 reuocares. — 9 NVMQVAM TV ODIO TVO ME VINCES num-
 850 quam tua pertinacia me reuocare contendes. — 10 VAPV-
 LABIS dictum, quod sibi dici debuerat, minitatur ipse. —
 851 11 FAMILIARIOREM ESSE HVNC OPORTET hoc est ita seruum,
 852 ut et nunc sum. — 12 CONGREDERE ACTVTVM cito me

1 HOS om. G || 2 id est α || 8 FORTVNA O FORS om. G ||
 9 terrorem α || 11 <0> fors α || 12 <id est> euentus α || 13 <ex>
 honero α | istas <personas in> comoediis α || 14 ubi W.: ut
 codd. | sint ostendantur ex habitu esse α || 15 attollo codd. |
 togae codd., corr. Zeune || 16 ubi] si α || 19 <id est> numquam
 pertinacia tua α || 20 contendes] poteris α | uapulabere id
 quod α || 23 <id est> cito α | mecum ueni codd.

- 854 conueni. — **14** NAM SINE CONTROVERSA AB DIS SOLVS DILIGERE ANTIPHO hoc est: nulla dubitatione, nulla quaestione
- 856 ab dis manifestum est quod diligaris.* — **16** SI TE DELIBVTVM GAUDIO REDDAM si te* madentem laetitia reddam. —
- 857 ENECAS me crucias. — **17** QVIN TV HINC POLLICITATIONES AVFER tolle de medio promissiones solas et rem potius
- 859 narrato. — **19** MODO ARGENTVM TIBI DEDIMVS huic narrationi initium est, unde oportuit, sumptum: adeo, quod in potentia <tua> fuerat, cum tibi dedimus, missus a domino sum ad uxorem tuam, Antipho. cum in gynaeceum ire coepissem*, puer quidam Mida me pallio comprehendit ac me prohibuit intro <ire>: dixit Sophronam nutricem cum Chremete introgressam. id ego sollicitus accessi, spiritum uocemque compressi* captans sermonem: audiui pulcherrimum facinus, quo paene exclamaui gaudio et cognoui, quod patruus tuus uxori tuae Phanio pater sit. — **34** ALIQUID CREDITO PHORMIO ESSE CAUSAE quod Phormio fecerat quaestionem, an ueri simile esset, ut illa patrem suum nesciret, seruus inquit 'crede aliquid esse causae, ut ipsa nesciret, sed me scire non potuisse cuncta quae intus agebantur'. huic rei argumenta proferuntur haec, quod Phanio pater Chremes sit, siquidem 'egreditur patruus tuus foras, cum tuo patre regreditur rursus intro', quod 'uterque dixerunt tibi potestatem iam puellae facere et me nuntium huius rei esse uoluerunt'.

α * [3] quippe controuersia est contradictio ex affirmatione et negatione eiusdem rei, unde nascitur status.

* [4] repletum (add. et)

* [11] γυνή (gin&h cod.) Graece, Latine mulier: inde gynaeceum (ginec- cod.) locus, ubi mulieres operantur.

869 * [14] Virgilius (Aen. II 774) 'uox faucibus haesit'. — **29** PULCHERRIMVM FACINVS est enim et turpe, dum facinus pro bono et pro malo facto accipitur.

2 id est α | nulla ... nulla] sine ... sine α || 6 promissiones tolle α || 9 tua add. W. || 12 intro duxit G, corr. W. || 15 <cum> gaudio α | patruus — CREDITO om. G (de l non liquet) || 17 quod] quoniam α || 19 crede Westerh.: credo codd. | scire post agebantur α || 21 pater phanii sit chremes α || 22 egreditur W.: cred- codd. || 23 regreditur W.: egr- G

(7.)

- 885 **2** SVMMA ELVDENDI OCCASIO EST MIHI NVNC SENES
 posteaquam puellae cogniti sunt parentes, Phormio consi-
 lium reperit, quemadmodum propter argentum, quod Phae-
 driae datum est, senes ludat, *uti non reddatur*: fingit
 quippe *se uxorem eam uelle ducere*, quae iam separari 5
 non potest, ut, cum illi non dederint uxorem, necessario
 dotem perdant. hoc enim dixit '*nam argentum, quod da-
 tum est, ingratis*' inuitis '*arripietur et erit ita datum,*
 889 *quemadmodum fuit*'. — **6** HOC QVI COGAM hoc unde agam
 et perficiam, ipsa ratione cognoui. 10

8.

- 894 **1** DIS MAGNAS MERITO GRATIAS HABEO ATQVE AGO haec
 scaena concertationem tenet Phormionis parasiti et senum:
 illi argentum repetunt, hic pugnat ex pacto, uti aut ar-
 gentum perdant aut uxorem dent. quae res statum con-
 tinet qualitatis negotialis, qui quidem ita proponitur (*v. 34*) 15
 897 '*nam non aequum est me propter uos decipi*'. — **4** PRIVS
 903 QVAM DILAPIDET perdat atque consumat.* — **10** QVANTA
 HAEC MEA PAVPERTAS EST TAMEN ADHVC CVRAVI VNVM fingit
 se fidelem esse: '*licet*' inquit '*paupertas in me sit, tamen*
 911 *curavi, ut mihi semper fides sit*'. — **18** NAM QVI ERIT POPVLI 20
 RVMOR INQVIT causam reddit senex, cur non pacta seruet:
 quod rumoris infamiam metuens puellam *de domo* nolit
 915 eicere. — **22** ILLVDITIS ME *etiam* accusatiuum regit casum.
 922 hoc uerbo *frequenter* utitur. — **29** IVBE RESCRIBI quoniam

α^* [17] unde dilapidatores dicuntur prodigi et luxuriosi.

1 mihi est G || 4 fingit quippe] quippe habet α || 5 eam
 uxorem G || 8 inuitis *fort. del.* | accipietur G || 15 negotialis
 qualitatis α | qui l , *om. G α | equidem ita G , ita quidem α ||
 17 <id est> perdat α || 19 esse *om. l* || 20 ut mihi *om. l* ||
 22 noluit β || 23 casum regit hoc uerbum α*

- argenti acceptio per scripturam fiebat*, ideo 'rescribi',
 937 quod est renumerari. — **44** ENIMVERO SI ODIOSI ESSE PER-
 GITIS conturbatus *senum iracundia ac uolentia* Phormio
 iam uult prodere, quod aliam Chremes habuerit Lemni
 938 uxorem. — **45** VOS ME INDOTATIS MODO PATROCINARI FORTASSE ⁵
 ARBITRAMINI ETIAM DOTATIS SOLEO* 'indotatis' dixit Phanio*,
 948 'dotatis' dixit uxori Chremetis*. — **55** ME LVDIFICAMINI
 964 me luditis. — **71** GLADIATORIO ANIMO quo iam perituri
 981 facile alios uulnerant. — **88** HVC SI QUID LIBET ad domum
 scilicet uxoris. 10

- α* [1] quae uocabatur chirographum
 * [6] usus plurali pro singulari
 * [6] quae sine dote nupserat.
 * [7] cui patrocinari uolebat prodendo riualem.

9.

- 990 **1** QVIS NOMINAT ME in hac scaena reus senex fit
malae tractationis, quod aliam in uilla uxorem habuerit.
 1004 est autem status uenialis. accusatio uero hinc incipit **15** IN
 LEMNO CLAM TE VXOREM DVXIT, cuius comprobatio magni-
 fice impleta est, quod adiecit **17** ET INDE FILIAM SVSCEPIT: ¹⁵
 1010 unde indignata [†]hic ad uxorem conuertitur. — **21** VBI
 AD VXORES VENTVM EST TVM FIVNT SENES tum meliores satis
 1011 sunt, cum uentum est ad uxores*. — **22** [DISTAEDET id
 ibat in Lemnum et illic diutissime manebat: merito apud ²⁰

α*[18] abhinc usque ad finem continuatim pulcherrimus statuum
 et figurarum ordo contextitur.

1 ideo <ait> α || 2 id est α | renumerari <iubet> G | ESSE
 om. β || 3 ac] et l || 4 Lemni] ... l, om. G || 6 dixit indotatis α ||
 7 dixit] uero id est α || 8 ludebatis G, <id est> luditis α | quo
 iam] qui etiam α || 9 LIBET] debet G || 11 Qui α || 13 uera G ||
 14 comprobatio W.: impr. *codd.* || 15 completa α || 16 hic uxor
 est et conuertitur α; fort. uxor ad Demiphonem conuertitur ||
 18 DISTAEDET — pudet *secl. W.* || 19 ipsa ratione] indignatione
 et argumentis plena, quam Demipho per deprecationem mitigat α

- Lemnum in fructibus uilitas dicebatur*. hinc defensio est,
 1014 cuius rei hoc principium est **25** EGO NAVSISTRATA ESSE
 IN HAC RE CVLPAM MERITO NON NEGQ. subiungitur narratio
 1017 **28** VINOLENTVS FERE ABHINC ANNOS SEDECIM. cum ueniali
 statu, quod uinolentus sit, in qua re ignoratio est, *domini* 5
 1020 obsecratio opponitur **31** QVAMOBREM TE ORO VT ALIA TVA
 1022 FACTA SVNT AEQVO ANIMO HOC FERAS. — **33** AETATE PORRO
 MINVS PECCATVRVM PVTEM quia ille dixit *ante* 'annos sede-
 cim', haec collegit 'quid ergo sperare possum hunc non
 peccaturum esse circa aetatem, quasi non illo tempore 10
 1030 senex fuerit, *si tamen senectus faciat uerecundos?*' — **41** AD
 AVREM OGGANNIAT *id est* in aurem frequenter dicat 'ignosce'.*
 1035/51 — **46** ORAT CONFITETVR PVRGAT <*****>. — **62** VIN
 PRIMO FACERE QVOD EGO GAVDEAM *ut oportuit*, *Phormio of-*
ficii sui rem quaerit, quod edax esset. in extrema parte 15
 1054 cetur. — **65** SED VBI EST PHAEDRIA IVDIX NOSTER propter-
 ea 'iudex', quia sic a muliere dicta sententia est (v. 57):
 'quod is iubebit faciam' *inquit et recte ad illum delata*
sententia est: aliter enim de patre filius non potest iudicare. 20

α* [12] gannitus tamen proprie uox uulpium est.

1 hinc — principium est *post* NEGQ *codd., transp. W.* ||
 3 narratio <est> α || 6 consecratio G || 8 dicit G || 9 ego
Westerh. || 12 *id est del.?* | frequenter in aurem α || 13 *lac.*
sign. W. || 14 officii uir ē querit quod edar semet G, *corr. W.* ||
 15 postrema α || 18 est *ante* dicta α || 19 <ut> quod G